

Input ter voorbereiding op de contractering jeugdhulp 2016

Hoewel er nog weinig ervaringscijfers zijn over 2015 is de voorbereiding voor de inkoop 2016 reeds gestart. In de bijlage treft u het plan van aanpak tot de publicatie van de opdracht aan.

In het plan van aanpak (bijlage I) kunt u lezen dat wij bij verschillende gremia input ophalen. In maart vinden verschillende bijeenkomsten plaats, waarvan de resultaten bij het schrijven van dit stuk nog niet bekend zijn. Ter vergadering wordt u daarover van informatie voorzien.

De opbrengsten van deze bijeenkomsten worden betrokken bij de notitie inkoopstrategie en het daaruit voortvloeiende inkoopplan dat, conform de dienstverleningsovereenkomst, op 1 juni 2015 klaar moet zijn.

In deze notitie blikken wij kort terug op de contractering 2015 en vragen wij u richting mee te geven voor de contractering van 2016. Aan het eind van deze notitie vindt u een aantal gerichte vragen. Daarnaast is er uiteraard ruimte voor andere punten.

Uitgangspunten voor de inkoop 2015

De uitgangspunten voor de inkoop 2015 vloeiden voort uit het regionale beleidsplan 'hart voor de jeugd', waarin het toekomstmodel jeugd werd gepresenteerd. De belangrijkste beleidsuitgangspunten zijn:

1. 1Gezin1Plan
2. De regie van de hulp zoveel als mogelijk bij de cliënt leggen.
3. Hulp snel, dichtbij, integraal en op maat.
4. Verbinding met andere onderdelen (wmo, participatie, welzijn, onderwijs) binnen het Sociale Domein

Belangrijkste uitgangspunten voor de inkoop 2015 waren:

1: Regionaal transitiearrangement (RTA)

Voor 2015 was het transitiearrangement Stelselherziening Jeugdhulp leidend voor de inkoop van Jeugdhulp. Het transitiearrangement gaat uit van het regionale toekomstmodel met daarin centraal de jeugd en gezinsteam en voortzetting van de samenwerking met de huidige regionale aanbieders op basis van de wettelijk verplichte zorgcontinuïteit.

Onderdeel van het RTA was ook de inhoudelijke werkagenda die samen met aanbieders is opgesteld en die de volgende punten omvat:

- Ontdubbelen van het aanbod
- Integrale crisisdienst
- Terugbrengen van het aantal interventies per cliënt (nu komt een jeugdige vaak na diverse niet geslaagde interventies bij de zwaarste jeugdhulp terecht)
- Beter samenwerking binnen en met de specialistische zorg, o.a. gericht op sneller en beter afschalen van zwaardere hulp.

2: Garantstelling aanbieders in de regio

Tot slot was het zaak oog te hebben voor de gevolgen voor werkgelegenheid en de positie van medewerkers van de huidige aanbieders.

Resultaten van de contractering 2015

De uitvraag heeft plaatsgevonden op 8 percelen. Onderstaand schema geeft een globaal beeld van hetgeen dat is ingekocht.

8 percelen

Perceel	Bedrag in miljoenen (ca.)	Voorbeelden aanbieders
Jeugd en opvoedhulp	25	7 contracten Cardea, Horizon
Gesloten jeugdhulp	4	4 contracten Horizon, Pluryn
Jeugdbescherming Jeugdreclassering	8	4 contracten Jeugdbescherming West, William Schrikker Groep
Dyslexiezorg	2	7 contracten Onderwijsadvies
Basis ggz jeugd	11	17 contracten Rivierduinen, Cardea, Inzowij, Prodeba
Specialistische ggz jeugd	11	17 contracten Idem
Jeugd met een beperking	11	11 contracten Ipse de Bruggen, Gemiva, 's Heerenloo, Raamwerk
Jeugd- en Gezinsteams	14	7 aanbieders + uit lokale middelen Kwadraad en MEE
Totaal	86	

Daarnaast zijn nog vrijgevestigden en verschillende partijen voor zorg continuïteit gecontracteerd. En is er sprake van overige kosten zoals PGB's. Hieronder treft u een globaal beeld aan.

Onderwerp	Bedrag in euro's
Overige (kleine)aanbieders (bv alleen gecontracteerd voor zorgcontinuïteit)	5.500.000
PGB's	5.000.000
Vrijgevestigden	2.500.000
Buiten regionaal	750.000
Landelijk Transitie Arrangement (landelijk werkende zeer specialistische aanbieders)	2.000.000
Veilig Thuis	2.000.000
Onvoorzien/diversen Bv jeugdbeschermingstafel	2.500.000

Eerste ervaringen

Na twee- en halve maand ervaring is een eerste voorzichtige beeld ontstaan waar het gaat om contractering 2015. De eerste kwartaalrapportages/cijfers worden pas na 1 mei verwacht.

- ⤴ Meer buiten regionale plaatsingen voor zorgcontinuïteit en nieuwe cliënten dan verwacht.
- ⤴ Niet alle zorg lijkt op dit moment voorhanden binnen de regio.
- ⤴ Het bleek voor instellingen lastig om aan te geven wat hun aanbod was en om hoeveel kinderen het gaat.
- ⤴ Het werken met percelen lijkt goede werkwijze om grip te krijgen op het complexe werkterrein van de jeugdhulp. Op basis van de ervaringen van 2015 is het wel wenselijk het aantal percelen terug te brengen of anders in te richten.
- ⤴ Vooral kinderen in randgemeenten van onze regio is het de vraag of hulp in de eigen regio altijd wel zo dichtbij is of dat de cirkel wat breder moet worden getrokken.
- ⤴ Het toestaan van substitutie binnen (onderdelen van) het budget voor instellingen goed werkt om zorg meer op maat en flexibel te maken.
- ⤴ De eerste ervaringen met de Jeugd- en gezinsteams zijn positief en vragen een verdere doorontwikkeling.

Contractering 2016

Vanuit voorgaand beeld en de input die in verschillende bijeenkomsten wordt opgehaald zal de nieuwe contracteringsronde worden gestart.

Minder budget

In deze nieuwe contracteringsronde worden de samenwerkende gemeenten geconfronteerd met de negatieve herverdeeffecten van de invoering van het objectief verdeelmodel. In bijlage 2 treft u een eerste voorzichtige inschatting het financiële kader 2016.

Er bestaat een reële kans bestaat dat de gemeenten in Holland Rijnland over 2016 minstens 10 miljoen euro minder ontvangen dan in 2015. Voor 2017 en verder dreigt daar dan nog 9% boven op te komen (5% Rijkskorting en 4% objectief verdeelmodel). Dit leidt tot de noodzaak nadrukkelijk keuzes te maken.

Gesprekspunten inkoop 2016

Bezuinigingen

- Hoe kunnen we bezuinigen? Pondsgewijs of op basis van specifieke keuzes?
- Wat voor een effect heeft dit op de keuze vrijheid van de cliënt?
- Hoe wordt het concept passende zorg ingevuld?
- Hoe belangrijk is de garantstelling vanuit de gemeenten richting aanbieders/instellingen: wat gebeurt er als aanbieders omvallen?.

Jeugd- en gezinsteams

- Hoe ziet u de verdere doorontwikkeling van de JGT's?
- Betekent lokale sturing ook lokale contractering?

Organisatie van specialistische jeugdhulp

- Welke prikkels kunnen we inbouwen voor kostenbeheersing in de specialistische hulp?

- Hoe kunnen we onze doel zo snel mogelijk opschalen en afschalen realiseren?

Verzekeringsmodel

- Welke mate van solidariteit willen gemeenten met elkaar dragen? Volledig of gedeeltelijk?

Vervolg

Op 22 april wordt in een extra PHO de concept inkoopstrategie ter besluitvorming voorgelegd. Dit stuk zal later opgestuurd worden dan de gebruikelijke drie weken verzendtermijn. Wij streven naar u de stukken ongeveer twee weken van te voren toe te zenden.

Bijlage I

Plan van aanpak nieuwe contractering

De inkt van de contracten voor 2105 is nog maar nauwelijks droog of er ligt al een plan van aanpak voor de contractering voor 2016. Om dit proces goed te doorlopen moeten we daar nu al volop mee aan de slag. Ook richting aanbieders moet er snel duidelijkheid zijn over hun toekomst. In geval van bezuinigingen of veranderingen moet er tijdig door hen kunnen worden geacteerd (bijvoorbeeld in geval van ontslagen).

Vorig jaar was, door de enorme tijdsdruk het proces ook vaak onvolkomen en ontbrak de tijd om met elkaar goed te kijken en in gesprek te zijn over de inzet van de middelen en de inhoudelijke contractering. Dat willen we dit jaar anders en met elkaar doen.

Dit plan van aanpak gaat over de eerste helft van 2015. Later dit jaar volgt een plan voor de 2^e helft van het jaar met ook een doorkijk naar 2017 en verder. In de eerste helft van 2015 richten wij ons op de te nemen stappen in het proces om te komen tot publicatie van de opdracht. Op dit moment wordt uitgegaan van een publicatiedatum van 1 juni 2015. In de bijlage vindt u een planning voor het eerste half jaar.

Wat is er nodig om te komen tot nieuwe contractering en inkoopstrategie

Bij de contractering van de jeugdhulp voor 2015 stond met name de wettelijk verplichte zorgcontinuïteit centraal. Dat betekende dat vooral het huidige aanbod gecontinueerd en gecontracteerd moest worden, naast de grote stap die we hebben gezet om binnen de budgetten te komen tot een verschuiving van de jeugdhulp naar de 24 integrale en lokale jeugd- en gezinsteam. Daarbij was er nog weinig zicht op het huidige gebruik en was er geen sprake van duidelijke, op de regio gerichte offertes. Toch kunnen we stellen dat we ondanks al deze belemmeringen redelijke afspraken zijn gemaakt, die we de komende tijd nauwlettend gaan monitoren.

In 2016 hebben gemeenten de mogelijkheid de contractering beleidsrijker in te voeren, conform de regionale visie en lokale wensen en inzichten. Om tot een heldere opdrachtomschrijving en inkoopstrategie te komen is het van belang een heldere visie te hebben op hoe we toekomst voor ons zien.

Het is nodig eerst te kijken naar de huidige situatie (analyse) en daarna een visie te ontwikkelen over de ideale situatie (de stip op de horizon) en wat het vraagt om daar te komen. Uiteraard zijn gemeenten aan zet. Het is echter van groot belang daarbij goed te luisteren naar onze omgeving: cliënten, aanbieders, raadsleden en andere betrokkenen als onderwijs, huisartsen etc. Het proces biedt ruimte hen te consulteren en te betrekken.

Stappenplan

Om te komen tot publicatie delen wij onze activiteiten op in vier onderdelen:

1. Analyse
2. Invulling beleidskeuzes
3. Inkoopstrategie
4. Inkoopplan

Hieronder worden de onderdelen kort toegelicht.

1. Analyse (februari-maart)

In deze fase kijken wij kritisch naar de inkoop 2015 met als doel verbetering en vereenvoudigingen te kunnen doorvoeren en de eerder gemaakte beleidskeuzes verder uit te kunnen werken.

1.a Analyse van bestaande visiestukken m.b.t. inkoop en contractering:

Hart voor de jeugd
Notitie inkoop jeugdhulp
UTC 2015
Transformatieagenda 2015
Perceelbeschrijvingen

- Analyse van het huidige aanbod (o.b.v. wat is er nu ingekocht) en waar zitten lacunes. Bieden de gecontracteerde aanbieders de gewenste hulp of zijn er alternatieven?
- Analyse van het gebruik/de vraag . Probleem hierbij is dat de eerste gegevens en ontwikkelingen pas na ongeveer een half jaar in beeld komen, terwijl we nu al moeten starten met de contractering voor 2016.
- Analyse wijze lessen van inkoop 2015: evaluatie werkgroep inkoop jeugdhulp
- Betrekken onderwerpen genoemd onder het kopje aandachtspunten/knelpunten

1b Analyse van huidige contracten

De contracten worden bekeken op de volgende onderdelen: juridische houdbaarheid en mogelijkheden tot vereenvoudiging.

1c Analyse bekostiging per perceel

Er wordt in beeld gebracht op welke wijze nu per perceel bekostigd wordt.

1d Analyse good and bad practices

Hiervoor worden VNG- bijeenkomsten waar inkoop ervaringen worden gedeeld bezocht. Daarnaast gaan we op bezoek bij een aantal gemeenten om diepte gesprekken te voeren over hun aanpak en resultaat van inkoop.

1e Analyse/ onderzoek naar alternatieve bekostigingssystematiek

De wijze van bekostigen is een belangrijk sturingsmiddel. Zo leidt het contracteren en bekostigen van interventies, bedden en trajecten tot perverse financiële en inhoudelijke prikkels. Daarom is in 2015 gekozen voor (te) globale productie afspraken en budgetfinanciering met strakke plafonds, maar die ruimte biedt voor substitutie etc. De vraag is hoe we dat in 2016 willen gaan doen.

De uitkomsten van bovenstaande punten leiden tot beleidsonderwerpen die verder uitgewerkt worden in de volgende stap. Belangrijk is om hier een goede afbakening en prioritering in de tijd te maken.

2. Invulling beleidskeuzes (februari-maart)

De beleidsonderwerpen die voortkomen uit stap 1 worden in deze fase verder uitgewerkt en voorzien van scenario's en keuzes. Hiervoor voeren wij het volgende uit.

2a Benoemen en prioriteren van beleidskeuzes

Op basis van de analyse benoemen en prioriteren wij de uit te werken beleidskeuzes. Voor zover deze scenario's al raken aan vormen van contractering, is het van belang dit mee te nemen bij de afwegingen. De beleidskeuzes zullen ook een directe link hebben met de verdere doorontwikkeling van de transitie jeugdzorg (transformatie)

2b Uitwerking beleidsonderwerpen

Mogelijke beleidsonderwerpen (ter beeldvorming):

- Herijken percelen
- Verminderen residentiele hulp en vergroten intensieve ambulante hulp en vormen van pleegzorg.
- Vergroten aandeel JGT's
- Wijze van werken bij doorverwijzing naar zeer specialistische jeugdhulp (bv via onderaannemerschap)
- Rol en taken JGT's en coöperatie

2c Input betrokken partijen ophalen

Hiervoor is het van belang om bijeenkomsten met de gemeenteraden, aanbieders, samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs, JGT's en huisartsen, portefeuillehouders en ambtenaren te organiseren.

Gemeenteraden:

door middel van drie (sub)regionale bijeenkomsten:

- bijpraten over hoe de contractering 2015 eruit ziet
- Ophalen van kaders voor nieuwe contractering die leiden tot de inkoopstrategie.

Aanbieders:

Door middel van thema tafels (in totaal 2 bijeenkomsten)

Thema's kunnen zijn:

- Hoe kunnen we de transformatie van de specialistische jeugdhulp verder vorm geven, bv minder residentiele opvang, meer ambulant, meer pleegzorgvormen, afschalen van hulp etc.
-
- Waar zou je als instelling op afgerekend willen worden?

JGT's en huisartsen:

Bijeenkomst ophalen van de eerste ervaringen met de nieuwe werkwijze.

- Diagnostiek, toegang en bieden van hulpverlening
- Waar liggen knelpunten in relatie tot de inkoop

Portefeuillehouders:

Via de reguliere PHO's en via het gemeentelijk accounthouderschap

- Op 11 februari informeren over het te lopen proces + voorstellen een extra PHO in april in te lassen vanwege de contractering.
- Op 1 april input ophalen over de te volgen inkoop strategie en invulling beleidskeuzes

Ambtenaren jeugd:

- Deelname aan het uitwerken van diverse vraagstukken in de contractering. Voorstel is een klusachtige aanpak: in een korte tijd met kleine groepjes tot een advies komen. Dat kan de inhoud van de jeugdhulp betreffen of ondersteuning op juridisch of financieel gebied. Aanknopingspunt zijn de stappen genoemd onder inhoud en vorm. Daar waar processen een langere doorlooptijd hebben kan worden gewerkt met een vaste werkgroep, bijvoorbeeld het begeleiden van het inkoopproces.
- Daarnaast worden ambtenaren via het AO jeugd en via het gemeentelijk accounthouderschap betrokken bij de nieuwe contractering.

Samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs

Er is een bestaande werkgroep met de zeven samenwerkingsverbanden in onze regio en de ambtenaren jeugd. In overleg met deze werkgroep en de zeven samenwerkingsverbanden wordt gekeken naar hoe onderwijs-zorg arrangementen en dyslexie-aanbod het beste vorm kunnen worden gegeven.

3. Inkoopstrategie (maart-april)

Wat is nodig om te komen tot effectief, transformerend opdrachtgeverschap:

- Rolduidelijkheid: Welke rol (partner, opdrachtgever, eigenaar van een concept etc.) neem je aan + welk gedrag hoort hierbij?
- Inhoudsgestuurd: Van maatschappelijke opgave tot concreet beleid.
- Lerend en ontwikkelend: het stelsel is nog niet af, in gesprek blijven over de eigen opdracht en mee gegeven kaders. Hier ligt een duidelijke relatie met het accounthouderschap.

Rol van de tijdelijke werkorganisatie is het managen van drie partijen: individuele gemeenten (en de daaruit voortvloeiende beleidskeuzes), de aanbieders en de cliënten (jeugdigen en de ouders). Daarnaast samenwerking zoeken met de omgeving : onderwijs, huisartsen etc.

3a koppelen inhoud met inkoopscenario's

Welke vormen van uitvraag wil je doen? Te denken valt aan differentiatie perceel/grote aanbieders. Welke gevolgen heeft dit voor de inkoop? Op welke wijze ga je sturen?

3b concept financieel kader

Met de bekende gegevens zal het financiële kader voor 2016 opgesteld worden. De verwachting is dat het definitieve kader in mei/juni volgt na de meicirculaire. Naar verwachting zal er een fikse korting plaatsvinden op het huidige budget. Dat vraagt om scherpe keuzes om binnen de budgetten te kunnen blijven en de kwaliteit van de jeugdhulp zo optimaal mogelijk te laten zijn. Bij dit stuk treft u een allereerste concept aan.

3c verzekeringsmodel

De regionale afspraken over het verzekeringsmodel gelden alleen voor 2015.

De vraag ligt voor hoe het PHO hier verder in wil handelen. De afspraken kunnen (waar nodig in gewijzigde vorm) worden voortgezet, of er kan op een andere manier gewerkt worden.

Het is nodig hier z.s.m. nadere bestuurlijke uitspraken over te doen, zodat de opties verder uitgewerkt kunnen worden.

3d inkoopstrategie in de raden. De inkoopstrategie zal ter besluitvorming aan de dertien colleges van B&W worden voorgelegd en ter kennisname aan de dertien raden worden gestuurd.

4. Inkoopplan (april-juni)

Op grond van de DVO tussen tijdelijke werkorganisatie inhoudelijk opdrachtgeverschap jeugdhulp Holland Rijnland (TWO) en de gemeenten moet het inkoopplan op 1 juni gereed zijn. Om tot het inkoopplan te komen, worden onderstaande activiteiten uitgevoerd. Het inkoopplan vloeit voort uit de inkoopstrategie.

4a Uitnodiging tot Contractering (UTC) opstellen

Om te kunnen publiceren moet de inkoopstrategie vertaald worden in een UTC.

4b Perceelbeschrijvingen maken

Per perceel wordt aangegeven wat het inhoudt en waar de ontwikkeldoelen liggen, en welke eisen worden gesteld aan de te leveren zorg.

4c Conceptcontracten opstellen

Bij de uitvraag worden ook de conceptcontracten meegezonden zodat aanbieders weten onder welke voorwaarden contractering plaatsvindt.

4d Definitief financieel kader

Verwacht wordt dat met de meicirculaire de budgetten jeugdhulp 2016 helder zijn. Op basis van de meicirculaire wordt het financieel kader definitief ingevuld en voorgelegd in het PHO.

Aandachtspunten/knelpunten

- Voor september moet het voor de aanbieders duidelijk zijn of de optie tot verlenging met een jaar wordt gelicht.
- We weten niet wat we nu exact bekostigd hebben: de nieuwe contractering moet op basis van goede offertes gebeuren, al zal het lastig zijn ook daar dan al goed zicht op te hebben omdat we nog weinig gegevens beschikbaar hebben over 2015.
- Aan de voorkant de mandatering goed regelen.
- Pas eind mei zicht op totaalbudget 2016
- Hoe gaan we om met zorg continuïteit?
- Uitwerken van het begrip passende zorg.
- Verdere verbinding met decentralisaties WMO en Werk en de stelselwijziging passend onderwijs, bijvoorbeeld bij 16/18+
- Bij innovatie liggen de kosten en baten vaak op verschillende plekken: bijvoorbeeld kosten in de JGT's en de baten bij de specialistische jeugdhulp.
- Hoe kunnen lokale wensen doorvertaald worden naar regionale contractering.
- Personele verplichtingen van aanbieders met het oog op verdere bezuinigingen en onzekerheid rond de nieuwe contracteringsronde.
- Tijdig duidelijkheid bieden voor (bestaande) cliënten

Bemensing en benodigde expertise

De werkzaamheden worden aangestuurd en uitgevoerd door de TWO. Gezien de omvang en de complexiteit van het onderwerp, is het nodig om bij de verschillende onderdelen ambtenaren uit de regio te betrekken en ook specifieke expertise in te zetten vanuit bijvoorbeeld het servicepunt 71.

Benodigde expertise om uitvoering te geven aan dit stappenplan:

- Inhoudelijke beleidsstrategie
- Kennis van de inhoud van jeugdzorg en aanpalende terreinen
- Inkoopadvies
- Bedrijfsvoering inkoop/jeugd
- Inkoopjurist
- Financiën
- Communicatie
- Administratieve ondersteuning

